

Toervaren: Indeling vaarwater

Bij de UKC delen we het Nederlandse (toer)vaarwater in vijf categorieën in: vlak water, ruim water, groot water, zee en stromend water. Deze onderverdeling geeft een indicatie van de moeilijkheidsgraad van het vaargebied en de eisen die er aan de vaardigheden en de uitrusting van toervaarders gesteld worden. Hier lees je welke dat zijn. Ook informeren we je over de lengte en de aard van de van de tochten.

Vlak water: de kleinere wateren met weinig of geen stroming en (bijna) geen scheepvaart. Denk aan: sloten, vaarten, ringvaarten, stadsgrachten, kleinere rivieren (Linge, Vecht, Kromme Rijn, Hollandse IJssel), kleinere kanalen, de kreken van de Biesbosch, de trekgatengebieden (Vuntus, Kortenhoef, Ankeveen, Weerribben), kleiner open water of meertjes (de Die's in Waterland, het Zwet bij Wormer).

Voor het toervaren op vlak water beschik je over de basis-kanovaardigheden. Je gebruikt geschikt kanomateriaal (o.a. zwemvest, spatzeil en drijfvermogen voorin én achterin je kajak). Over het algemeen kan iedereen die de UKC-Introductie cursus heeft gevolgd, meedoen aan vlakwatertochten. We noemen deze tochten: standaardtochten.

Afhankelijk van de omstandigheden (het water is minder beschermd, de afstand langer, de weersomstandigheden zijn zwaarder, etc.) kan een tochtleider extra voorwaarden aan de deelnemers stellen. De wind is altijd een risicofactor: vanaf 4 Bft. kan elk water lastig worden en is flink meer techniek en uithoudingsvermogen vereist. Bij 5 Bft. bepaalt de tochtleider of een tocht kan doorgaan.

Ruim water:

- alle plassen en meren van enige omvang. Bijvoorbeeld: Loosdrecht en andere Vechtplassen, Vinkeveen, Reeuwijk, de Nieuwkoopse plassen, de Wieden, de Weerribben, de grotere Friese meren, het Lauwersmeer, de Randmeren, de Gouwezee
- de rivieren Lek, Nederrijn, Rijn, IJssel, Maas en Amer

Als ruim watervaarder ben voldoende vaardig op het niveau van vlak water (je hebt dus vaker een vlak water-tocht gevaren) en je beschikt over een redelijke kanoconditie. Je beseft dat het varen bij windkracht 4 Bft. en hoger veel vaartechniek en uithoudingsvermogen vergt. Omslaan op ruim water is altijd een risico. Je kunt dus reddings-instructies opvolgen om na omslaan weer vlot in je boot te komen. In de groep zijn voldoende deelnemers aanwezig die een redding kunnen uitvoeren. Vanaf 5 Bft. schat de tochtleider in of (door)varen verstandig is. Je uitrusting en vaardigheid moet dan op het niveau van groot water liggen.

Groot water: het IJsselmeer, Markermeer en IJmeer, de grotere Zeeuwse wateren, de Waal en de Boven- en Beneden Merwede.

Als groot watervaarder heb je voldoende ervaring opgedaan met ruim water, kun je overweg met golven en kun je gedurende langere tijd minimaal 6 km per uur varen (ook in stroming en wind). Je kunt een redding uitvoeren en gered worden. Je vaart met een zeekajak. Deze heeft waterdichte compartimenten/schotten vóór en achter, plus grijplijnen over de gehele lengte van de kano (zowel links als rechts). De schotten voorkomen dat de kajak bij het omslaan vol water loopt en zinkt. De belijning geeft houvast na het omslaan en bij de redding. Vaar je in een kajak met scheg, dan weet je hoe je die moet gebruiken. In de groep zijn voldoende deelnemers met groot waterervaring aanwezig.

Zee: alle zoute wateren (Noordzee, Waddenzee, Zeeland).

Het varen op zee brengt o.a. door getij, stroming en weersinvloeden extra risico's met zich mee. Daarom gelden er voor vaardigheid en uitrusting bijzondere eisen: je bent in het bezit van een certificaat Zeevaardigheid (of staat bekend als een – op dit niveau – geoefende vaarder) en beschikt over een uitrusting die voldoet aan de ZV-eisen. Ook aan de tochtleider worden extra eisen gesteld.

Stromend water: Roer, Swalm, Dinkel

Stromend water is natuurlijk de habitat van de wildwatervaarders. Maar we organiseren ook toertochten op het 'wildste' water van Nederland, meestal in samenwerking met ervaren wildwatervaarders. Het veilig bevaren van deze stromende riviertjes vergt namelijk wat extra aandacht, oa afhankelijk van de waterstand en het jaargetijde. Je bent voldoende vaardig op het niveau van vlak water (je hebt dus vaker een vlakwatertocht gevaren) en je beschikt over een redelijke kanoconditie. Een goede bootbeheersing is noodzakelijk. Omslaan op stromend water is altijd een risico. Je kunt dus reddings-instructies opvolgen om na omslaan weer vlot in je boot te komen. In de groep zijn voldoende deelnemers aanwezig die een redding kunnen uitvoeren.

Tochtlengte en soort tochten: UKC-toertochten worden niet alleen gepland op basis van het type vaarwater. We proberen ook te zorgen voor voldoende afwisseling. Het belangrijkste onderscheid is de afstand: kort (tot 15 km), standaard (ca 20 km), lang (25-40 km). Tochten op groot water en zee zijn meestal langere afstanden. Verder zijn er trektochten, meerdaagse tochten vanaf een standplaats en tochten met iets extra's, zoals een concert.

Benodigd materiaal: het document *Toervaren: Paklijst voor toertochten* geeft een helder overzicht van wat je voor de verschillende typen tochten nodig hebt.